

Środa, 20 stycznia 2016 r.

P8_TA(2016)0016

Proces pokojowy w Kolumbii

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 stycznia 2016 r. w poparciu dla procesu pokojowego w Kolumbii (2015/3033(RSP))

(2018/C 011/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje wyrażające poparcie dla pokoju i praw człowieka w Kolumbii,
 - uwzględniając szczególne więzi łączące UE z Kolumbią, w szczególności wielostronną umowę handlową między Peru i Kolumbią a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, podpisaną w Brukseli w dniu 26 lipca 2012 r., a także umowę w sprawie zniesienia obowiązku wizowego między Unią Europejską a Kolumbią, podpisaną w dniu 2 grudnia 2015 r.,
 - uwzględniając punkt 44 przesłania Delegacji PE do Euro-Latynoamerykańskiego Zgromadzenia Parlamentarnego (Eurolat) na II szczyt CELAC-UE w Brukseli w sprawie zakończenia konfliktu wewnętrznego między rządem Kolumbii a Rewolucyjnymi Siłami Zbrojnymi Kolumbii (FARC) oraz deklarację brukselską przyjętą na zakończenie II szczytu CELAC-UE w dniu 11 czerwca 2015 r.,
 - uwzględniając oświadczenie Wysokiej Przedstawiciel Unii Europejskiej Federiki Mogherini z dnia 24 września 2015 r. dotyczące porozumienia w sprawie sprawiedliwości okresu przejściowego w Kolumbii oraz jej oświadczenie z dnia 1 października 2015 r. w sprawie mianowania Eamona Gilmore'a Specjalnym Przedstawicielem Unii Europejskiej ds. Procesu Pokojowego w Kolumbii,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że UE i Kolumbia utrzymują ścisłą współpracę polityczną, gospodarczą i handlową na podstawie protokołu uzgodnień z listopada 2009 r. oraz umowy handlowej między Kolumbią i Peru a UE i jej państwami członkowskimi, której ostatecznym celem jest nie tylko nadanie impulsu stosunkom gospodarczym między stronami, lecz także umocnienie pokoju, demokracji, poszanowanie praw człowieka, trwałego rozwoju i dobrobytu obywateli;
- B. mając na uwadze, że te bliskie stosunki rozciągają się na fora współpracy międzynarodowej w głównych sprawach ważnych dla obu stron, np. w dziedzinie walki o pokój oraz zwalczania terroryzmu i handlu narkotykami;
- C. mając na uwadze, że konflikt zbrojny w Kolumbii trwa już od ponad 50 lat, przyniósł mieszkańcom olbrzymie cierpienia, zarówno w wyniku działań terrorystów, jak i oddziałów paramilitarnych, i doprowadził m.in. do zabójstw, wymuszonych zaginięć, porwań, przemocy seksualnej, wykorzystywania nieletnich, przesiedleń ludności, zarówno wewnętrznych, jak i wykraczających poza granice kraju, a także do użycia min przeciwpiechotnych;
- D. mając na uwadze, że w dniu 19 listopada 2012 r. rozpoczęły się w Hawanie (Kuba) rozmowy przy okrągłym stole między rządem Kolumbii a Rewolucyjnymi Siłami Zbrojnymi Kolumbii (FARC), po podpisaniu dokumentu zatytułowanego „Porozumienie ogólne w sprawie zakończenia konfliktu oraz budowy stabilnego i trwałego pokoju” z dnia 26 sierpnia 2012 r., co stanowi spełnienie żywionego przez naród Kolumbii pragnienia życia w pokoju i uznanie, że państwo ma obowiązek wspierania praw człowieka na całym swoim terytorium, a sprawiedliwy rozwój gospodarczy i społeczny jest gwarancją pokoju i niezbędnym warunkiem zrównoważonego wzrostu gospodarczego w kraju, sprzyjającego włączeniu społecznemu;
- E. mając na uwadze, że w poszczególnych fazach rozmów negocjatorzy w Hawanie osiągnęli porozumienie w sprawie „odnowy wsi kolumbijskiej” i całościowej reformy rolnej, udziału w życiu politycznym i otwarcia demokratycznego na rzecz budowy pokoju, a także w sprawie rozwiązania problemu narkotykowego;

Środa, 20 stycznia 2016 r.

- F. mając na uwadze, że w dniu 23 września 2015 r. rząd Kolumbii i FARC ogłosiły zawarcie porozumienia w sprawie powołania specjalnej jurysdykcji na rzecz pokoju zgodnie z prawem międzynarodowym, mającej zadośćuczynić prawom ofiar i przyczynić się do stabilnego i trwałego pokoju, i w tym celu strony zdecydowały o powołaniu całościowego systemu na rzecz prawdy, sprawiedliwości, zadośćuczynienia i zapobiegania powtórzeniu konfliktu, w tym o utworzeniu komisji ds. ustalenia prawdy, współistnienia i zapobiegania powtórzeniu konfliktu oraz o zawarciu porozumień w sprawie zadośćuczynienia ofiarom;
- G. mając na uwadze, że w dniu 15 grudnia 2015 r. rząd Kolumbii i FARC ogłosiły zawarcie porozumienia w sprawie ofiar konfliktu i utworzenia instytucji, o których mowa w porozumieniu z dnia 23 września 2015 r.;
- H. mając na uwadze, że rząd Kolumbii, jego izba ustawodawcza i naród kolumbijski mają suwerenne prawo do ustalenia trybu funkcjonowania tej specjalnej jurysdykcji na rzecz pokoju, której zasadniczą funkcją będzie położenie kresu bezkarności, dochodzenie prawdy oraz osądzenie i ukaranie sprawców przestępstw popełnionych w trakcie konfliktu, w szczególności najcięższych i najbardziej reprezentatywnych, co zagwarantuje, że konflikt się nie powtórzy, i przyczyni się do zadośćuczynienia ofiarom;
- I. mając na uwadze, że zakończenie konfliktu wewnętrznego trwającego od ponad 50 lat, który pociągnął za sobą miliony ofiar, oraz osiągnięcie stabilnego i trwałego pokoju w Kolumbii jest przede wszystkim priorytetem dla Kolumbii, ale także dla Unii Europejskiej i wspólnoty międzynarodowej, czego dowodzą liczne deklaracje wsparcia dla procesu pokojowego, składane przez różne kraje i organizacje regionalne i międzynarodowe, w tym przez samą Unię Europejską;
1. z zadowoleniem przyjmuje porozumienia zawarte jak dotąd między rządem Kolumbii a FARC z myślą o przywróceniu pokoju w Kolumbii i zwraca szczególną uwagę na porozumienia w sprawie całościowej reformy rolnej, udziału w życiu politycznym i otwarcia demokratycznego na rzecz budowy pokoju, a także w sprawie rozwiązania problemu narkotykowego i powołania specjalnej jurysdykcji na rzecz pokoju, co obejmuje utworzenie komisji ds. ustalenia prawdy, współistnienia i zapobiegania powtórzeniu konfliktu, a także jednostki specjalnej ds. poszukiwania osób uznanych za zaginione w związku z konfliktem i z przyczyn z nim związanych oraz jednostki śledczej i do spraw likwidacji organizacji przestępczych;
 2. wyraża uznanie dla starań politycznych, realizmu i wytrwałości, jakimi wykazał się zarówno rząd Kolumbii, jak i FARC, by zbliżyć swoje antagonistyczne stanowiska i stopniowo utworzyć przestrzeń kompromisu, który umożliwił postępy w negocjacjach na rzecz stabilnego i trwałego pokoju oraz doprowadził do historycznego porozumienia, uznającego ofiary za element centralny i priorytetowo traktującego prawdę, sprawiedliwość bez bezkarności, autentyczne zadośćuczynienie za poniesione szkody i zapobieganie powtórzeniu konfliktu; wyraża także uznanie dla istotnej roli, jaką w zawarciu tych porozumień odegrały przez organizacje reprezentujące ofiary i organizacje społeczeństwa obywatelskiego;
 3. apeluje do Armii Wyzwolenia Narodowego (ELN), aby bez dalszej zwłoki wyraźnie i zdecydowanie zaangażowała się w proces pokojowy w Kolumbii, i zwraca się o rozpoczęcie procesu równoległych negocjacji z rządem Kolumbii, mogącego przebiegać w podobnych terminach;
 4. wyraża nadzieję, że negocjacje zakończą się jak najszybciej, wyznaczając ostateczny koniec konfliktu i prawdziwy przełom we współczesnej historii Kolumbii, w związku z czym wzywa strony, wszystkie siły polityczne w Kolumbii i całe kolumbijskie społeczeństwo, by konstruktywnie przyczyniały się do położenia kresu przemocy;
 5. podkreśla ponownie, że przemoc nie jest uprawnioną metodą walki politycznej, i zwraca się do tych, którzy dotychczas sądzili inaczej, by zaakceptowali demokrację ze wszystkimi jej konsekwencjami i wymogami, z których najważniejszym jest ostateczne porzucenie broni oraz obrona idei i aspiracji w sposób zgodny z zasadami demokracji i praworządności;
 6. wyraża uznanie dla ważnej roli, jaką odegrały dotychczas Kuba i Norwegia jako państwa będące gwarantami procesu pokojowego oraz Chile i Wenezuela jako państwa towarzyszące temu procesowi;

Środa, 20 stycznia 2016 r.

7. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa/Wiceprzewodniczącej Komisji Federiki Mogherini z dnia 1 października 2015 r. w sprawie mianowania Eamona Gilmore'a, byłego wicepremiera oraz byłego ministra spraw zagranicznych i handlu Republiki Irlandii, na stanowisko Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Procesu Pokojowego w Kolumbii, a także z zadowoleniem przyjmuje rolę, jaką ma odegrać w Kolumbii Urząd Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, monitorując stan przestrzegania praw człowieka po podpisaniu porozumień pokojowych;
8. powtarza, że jest gotów udzielić wszelkiej możliwej pomocy we wspieraniu stosowania ostatecznego porozumienia pokojowego, i ponawia w związku z tym apel do państw członkowskich Unii Europejskiej o utworzenie funduszu powierniczego wspierającego pokonfliktowy etap procesu pokojowego, danie możliwości udziału w tym funduszu społecznościom i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego oraz uwzględnienie w nim priorytetów wskazanych przez ofiary, czyli dochodzenia prawdy, sprawiedliwości i zadośćuczynienia oraz gwarancji, że konflikt się nie powtórzy;
9. podkreśla, że budowanie pokoju powinno wiązać się z dążeniem o zwalczanie nierówności i ubóstwa, w tym ze sprawiedliwymi rozwiązaniami dla osób i społeczności, którym odebrano ziemię, z dostępem do godnej pracy oraz uznaniem praw pracowniczych i socjalnych w całej Kolumbii, a także uważa, że należy zapewnić szczególne wsparcie określonym grupom, które niewspółmiernie ucierpiały w konflikcie, np. społeczności afro-kolumbijskiej i ludności tubylczej;
10. uważa, że utworzenie podkomisji ds. równości płci, mającej zapewnić uwzględnienie perspektywy płci w negocjacjach oraz udział ofiar przemocy seksualnej i organizacji walczących o prawa kobiet w rozmowach pokojowych, jest bezprecedensowe i powinno stanowić inspirację dla innych procesów pokojowych na całym świecie;
11. z zadowoleniem odnotowuje wyłączenie zbrodni przeciwko ludzkości, ludobójstwa, zbrodni wojennych i poważnych przypadków łamania praw człowieka z wszelkiego rodzaju amnestii i możliwości ułaskawienia, zgodnie z międzynarodowym prawem karnym i humanitarnym oraz z międzynarodowymi instrumentami i przepisami mającymi zastosowanie w dziedzinie praw człowieka;
12. uważa, że kary nakładane na sprawców przestępstw muszą przyczyniać się do osiągnięcia celu, jakim jest zadośćuczynienie ofiarom oraz pojednanie społeczne i polityczne;
13. wyraża uznanie dla starań instytucji kolumbijskich o osiągnięcie pełnej i trwałej gwarancji przestrzegania praw człowieka i apeluje o zdwojenie tych wysiłków, by całkowicie wyeliminować subkulturę przemocy w tym kraju, gdzie pięćdziesięcioletni konflikt w wielu przypadkach doprowadził w niektórych instytucjach do powstania pozaprawnych reakcji oraz zwyczajów i zachowań niezgodnych z zasadami praworządności i z poszanowaniem praw człowieka; w tym kontekście przypomina państwu kolumbijskiemu, że ma ono obowiązek gwarantować ochronę obrońców praw człowieka i działaczy związkowych, i apeluje do organizacji obywatelskich o współpracę na rzecz przywrócenia zgodnego współistnienia w Kolumbii;
14. pozytywnie ocenia fakt, że kolumbijskie siły zbrojne ogłosiły niedawno, iż przeprowadzą przegląd doktryny wojskowej Kolumbii, by przygotować się do skutecznego i sprawnego reagowania na nowe wyzwania w fazie po zakończeniu konfliktu, a zarazem do bycia gwarantem porozumień pokojowych; ocenia ponadto, że ogłoszenie niedawno przez FARC, iż zamierza zawiesić szkolenia wojskowe, by poświęcić się w przyszłości kształceniu politycznemu i kulturowemu w ramach procesu mającego położyć kres konfliktowi zbrojnemu, stanowi kolejny obiecujący krok w odpowiednim kierunku;
15. zaleca Delegacji do spraw stosunków z państwami Wspólnoty Andyjskiej i Delegacji do Euro-Latynoamerykańskiego Zgromadzenia Parlamentarnego monitorowanie i w miarę możliwości wspieranie realizacji porozumień pokojowych;
16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rotacyjnej prezydencji UE, Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Euro-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu oraz rządowi i Kongresowi Republiki Kolumbii.